

Listje in cvetje.

Janez Kolarič,

kaplan v Dramljah na Štajerskem. Rojen je bil blagi pokojnik 6. maja 1869. Nižjo gimnazijo je dovršil v Ptuj, višjo v Ljubljani, bogoslovje pa v Mariboru, kjer je bil dne 25. julija lanskega leta v mašnika posvečen. Torej ni še deloval jedno leto v vinogradu Gospodovem in vže ga je poklical, da prejme plačilo za svoj izredni trud. Njegovе lične pesnice v „Vrteu“ imajo podpis „Rakulski.“ Naj v miru počiva!

Urbanček, zaspanček.

„Le vstani, Urbanček,
Že ptički žgole,
Dobil bodeš žganček,
Šest ura je vže!“

Tako so ga mati
Klicali vsak dan,
A hotel ni vstati,
Vse bilo zaman.

Zaspanček, Urbanček,
Le stega roke,
A muca mu žganček
Iz sklede poje.

Ko vstane, zapazi,
Da žgančkov več ni,
V zapeček se splazi,
Pustó se drži.

„Če rano kdo vstaja,“
Pregovor veli,
„Mu kruha ostaja,
Veselo živi.“

F. Lovšin.

Kratkočasnice.

Tujec išče stanovanja ter vpraša hišnika: „Ima-li vaša hiša jutranje solnce?“

— Hišnik: „Da; toda še le opoldne!“

„Hej, kočijaž, koliko stane do kolodvora?“

„Jedno krono. Kar vstopite!“ „Hvala! Hotel sem le zvedeti, koliko si prihranim, ako grem peš.“

Na mitnici: „Kaj vozite na tem vozičku?“ — „Pol teleta.“ Mitničar: „Živo ali zaklano?“

(Čudoviti stroj.) Navadna žepna ura tikne 17.160krat vsako uro, toraj 411.840krat na dan in 150.424.560krat na leto. Ako se dobra žepna ura skrbno varuje, gre včasih po 100 let prav, in v tem slučaju bi tiknila 15.042.456.000krat. Ura je narejena iz trdne kovine in dovolj umeten stroj; a poznam še drug čudovit stroj, ki je iz veliko mehkejše snovi in vendar tikne 5000krat v eni uri, 120.000krat vsak dan in 43.830.000krat vsako leto. A ta stroj deluje malokrat po 100 let; pa ko bi se gibal 100 let, tiknil bi 4.383.600.000krat. Človek bi mislil, da se ta stroj poprej obrabi nego ura, pa temu ni tako. Vsakdo ima ta mali strojček pri sebi in lahko čuti njegovo tikanje; imaš ga tudi ti, predrago dete, ker ta trdni in čudežni stroj je — srce!

Nove knjige in listi.

Stariši, podpirajte šolo! Nekoliko besedij o skupnem vzgojnem delovanju domače hiše in šole. Napisal Anton Kosi, učitelj v Središči. — Druga izdaja. V Ljubljani. 1894. V založbi pisateljevi. Natisnila „Kat. Tiskarna.“ Cena jednemu izvodu je 12 kr. 25 iztisov velja 2 gld. 75 kr., 50 izvodov 5 gld., 100 izvodov 9 gld. Kakor vže kaže naslov, namenjena je ta knjižica starišem in vzgojiteljem. Marljivi gospod pisatelj najprej povdarja veliko vplivnost modre vzgoje za človeško življenje; po tem razklada, kako bodi vzgoja vzajemno razdeljena med rodovino in šolo, in podaje navodila, kako naj se otrok pripravlja za šolo v predšolski dobi in kako naj potlej redno hodi v šolo. Da se bo pa dosegel ta namen: naj se otroku ne jemlje zaupanje do učitelja in šole;

naj stariše zanima to, kar se otrok uči v šoli, in večkrat naj pri učitelju poprašajo po njem. Prekoristni spis se naslanja na zdrava načela prvega slovenskega pedagoga Slomška i. dr. Zarad tako zelo imenitne vsebine želimo, naj bi se knjižica prido širila med onimi, katerim je namenjena.

Orehovski Bračko pa „Slovenski Gospodar.“ Svojim gornjeradganskim grajanom na presodbo spisal J. Žitek, dosluženi gimn. profesor. Maribor 1894. Založil pisatelj. Tisk tiskarne sv. Cirila. Cena? — Radi naznanjamo in priporočamo dobre domače knjige in knjižice; a zarad omejenega prostora moremo natančneje ocenjevati le take spise, ki so namenjeni mladini in njegovim vzgojiteljem.

Nazorni pouk v ljudski šoli. I. del. Spisal Frančišek Gabršek. Izdalo in založilo „Pedagogičsko društvo“ v Krškem. V Ljubljani. Natisnila „Narodna tiskarna“ 1894. Str. 276. Cena 1 gld. 50 kr. — Marljivi g. pisatelj si je stvarino razdelil v 3 dele. V navzočem I. delu praktično razpravlja v 40 oddelkih učno stvarino za 1. šolsko leto; II. delu bode enako nadaljeval za 2. šolsko leto; za III. del nam pa obeta teoretično razpravo o tem predmetu. Da bode vsakemu — celo vže skušenemu — učitelju, kateremu je izročen najtežavnejši pouk prvcencev, vrlo dobro došla ta jako skrbno in spretno sestavljena knjiga, ume se samo ob sebi; a prav toplo jo priporočamo tudi vsem onim, katerim je zasebno izročen prvi pouk, ali kateri hočejo začetnike za šolo pripravljati. Tu se lahko praktično učijo, kako je treba malim

dušno hrano razdrobiti, osoliti in zabeliti (z zgodbicami, pesnicami, ugankami itd.) ter takorekoč zvečiti ž njimi.

Pouk o črtežih (planih). Spisal in z 59 podobami pojasnil Jos. Bezla, meščanski učitelj in c. kr. okrajni šolski nadzornik v Krškem. Drugi pomnoženi natis. V Celji 1894. Založilo „Pedagogičsko društvo“ v Krškem. Namen tej praktični knjižici je izražen že v naslovu, in da je res sposobna ga dosežati, kaže potreba drugega natisa.

Krščanski nauk za prvence (prvo in drugo šolsko leto). Sestavil Simon Zupan, katehet. Šesti natis. Z dovoljenjem visokočastitega knezoškofijstva. V Ljubljani 1894. Založila „Katoliška Bukvarna.“ Tisk „Kat. tiskarne.“ Velja vezan 10 kr. — Ker je Blaznikov „Kratki katekizem“ za prvence semtertje pretežek, če se tudi izpuščajo nekatera vprašanja ali celo nekateri oddelki, bila je srečna misel, prvcencem podati olajšano a vendar kar moč popolno učno knjižico. O njeni rabnosti je pač najboljši dokaz to, da je bil v kratkih letih potreben že šesti natis.

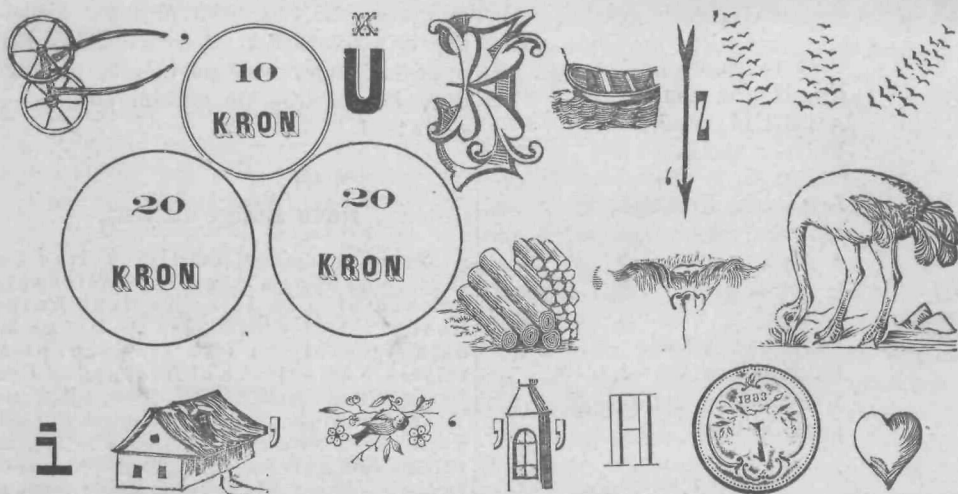
Odgonetka obeh ugank v št. 7. je ista:

Nebo.

Dopisnica uredništva: G. Rastisl. Posavec: „Strah — huda vest“ pride v kratkem na vrsto. Hvala! Le kmalu spet kaj! — G. Skalomir. Vaše pesnice niso godne za natis.

Rebus.

(Priobčil Josip Novak.)

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis: Upravištvu „Vrtečvo“, mestni trg št. 23. — Uredništvu sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdajatelj in urednik **Ant. Kržič.** — Založnica **Ivana Tomšič.** — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.